

Nepriežiūra / Apleistumas

Nepriežiūra, kitaip apleistumas, – tai viena iš smurto prieš žmogų formų, kuri išskirtinai kalba apie mažamečius ir silpniauosius (turinčius priežiūros bei slaugos poreikių), kuriems gyvybiškai reikalinga aplinkinių pagalba, kad galėtų išgyventi. Nepriežiūra, apleistumas – tai ilgalaikis fizinių ir psichinių asmens, dažniausiai vaiko poreikių netenkinimas, dėl ko kyla grėsmė pilnaverčiam vaiko vystymuisi ir funkcionavimui.

Apleistumas gali būti keliose asmens / vaiko gyvenimo sferose:

- Fizinis – biologinių vaiko poreikių netenkinimas – nesirūpinimas vaiko mityba, apranga, fiziniu saugumu, sveikata.
- Emocinis – psichologinių vaiko poreikių netenkinimas, skatinimas ar leidimas vartoti psichoaktyvias medžiagas.
- Socialinis – nesirūpinimas vaiko socializacija, išsilavinimu, specialiaisiais poreikiais.

Apleistumas yra tada, kai vaikai gauna per mažai dėmesio, suaugę žmonės jiems surkia per mažai sąlygų sveikai augti ir vystytis.

Stebint tėvų ar kitų suaugusiųjų elgesį, galima atskirti, kas paveikė vaiko savijautą ir elgesį. Kuomet vaikas turi įvairių sveikatos sutrikimų, tėvai pripažįsta problemos egzistavimą, pastebi, kad vaikas jaučiasi blogai, siekia rasti pagalbą savo vaikui. Tuo tarpu tėvai, emociškai skriaudžiantys savo vaikus, neigia problemą, neigia savo elgesio įtaką vaiko savijautai, kaltina vaiką, atsisako siūlomos pagalbos, nėra susirūpinę vaiko gerove, nesidomi vaiko pasiekimais, nebendradarbiauja su specialistais.

Kaip atpažinti, ar aš neskriaudžiu savo vaiko?

Jei nuolat rūpinatės savo reikalais ir poreikiais ir dėl rūpesčių skiriate nepakankamai laiko savo vaikams, supraskite, jog toks Jūsų elgesys irgi yra savotiškas netiesioginis smurtas, kitaip – nepriežiūra. Sąmoningai apgalvokite savo elgseną ir svarstykite, kur galite keistis ar kreiptis pagalbos keisti savo įpročius, jei:

- nesirūpinate vaiko maitinimu, nesidomite maisto kokybe, neduodate valgyti (vaikas nuolat alkanas, ištroškęs, jam trūksta reikiamų maisto medžiagų sveikam vystymuisi);
- neaprupinate vaiko tinkamais drabužiais (pvz., vaikas neturi batų ar drabužių, atitinkančių sezoną ar jo amžių / dydį);
- vaiką paliekate ilgam laikui vieną, be suaugusiojo priežiūros (ypač jei jis nėra pakankamai brandus pasirūpinti savimi);
- verčiate vaiką atlikti jam pagal jėgas ar amžių per sunkius namų ruošos darbus: gaminti maistą, skalbti, prižiūrėti jaunesnius vaikus ir pan.;
- nepasirūpinate vaiko fiziniu saugumu (vežate iš namų, paliekate ugdymo įstaigoje po jos darbo laiko, skatinate ar leidžiate vartoti psichoaktyvias medžiagas);
- nesirūpinate vaiko išsilavinimu ir socializacija, neleidžiate į mokyklą (ar atmetinai reaguojate dėl nelankymo), ignoruojate vaiko specialiuosius poreikius ar gabumus;
- atsisakote suteikti vaikui reikalingas medicinines, socialines bei psichologines paslaugas.

Atminkite – skurdas nėra lygu smurtui, tačiau aplaidus požiūris tenkinant (ar netenkinant) kito asmens, ypač mažamečio vaiko, poreikius yra laikomas nepriežiūra.